

puls

September 2009

Focus op tophema's

Om internationaal mee te blijven tellen, moeten de cardiovasculaire wetenschappers in ons land de krachten bundelen, vindt prof. dr. Rob Reneman, voorzitter van de Commissie Cardiovasculaire Profilerings. 'Ik raad de Hartstichting aan om meer geld te investeren in belangrijke thema's. Dus meer financiering in grote brokken.'

Commissie. Het is belangrijk om Nederland internationaal op de kaart te houden.'

De adviescommissie ziet toekomst voor financiering van belangrijke thema's, waarbinnen de beste onderzoekers samenwerken. Reneman: 'Op deze wijze zal de financiering door de Hartstichting ook efficiënter verlopen.'

Lees verder op pagina 2

De tijd is rijp voor intensieve samenwerking tussen wetenschappers van verschillende universiteiten, meent Rob Reneman, emeritus hoogleraar van het Cardiovascular Research Institute Maastricht. 'Je ziet al voorbeelden ontstaan, bij CTMM en BMM. Dit zijn grote consortia, waarin de beste onderzoekers op een bepaald terrein intensief samenwerken.'

Reneman is voorzitter van de Commissie Cardiovasculaire Profilerings. De Hartstichting vroeg aan deze groep hoogleraren hoe het cardiovasculair onderzoek in Nederland zich de komende jaren kan handhaven op een hoog niveau, ook internationaal gezien. En hoe kan de Hartstichting daaraan het beste bijdragen?

Miljoenen

De Hartstichting investeert jaarlijks vele miljoenen in wetenschappelijk onderzoek. Dit geld – voornamelijk afkomstig van burgers – wil de stichting steken in onderzoek dat zo veel mogelijk oplevert voor (toekomstige) patiënten. Tot nu toe verdeelt de organisatie het meeste geld via project- en persoonsgebonden onderzoek. Die methode brengt veel goeds, concludeert de commissie. Het onderzoek dat de Hartstichting steunt is van goede kwaliteit. Maar het gaat om relatief kleine studies. 'Onderzoekers moeten samenwerken om grote projecten binnen te halen,' stelt de voorzitter. 'Verhoudingsgewijs komt steeds meer geld beschikbaar via de Europese

Vervolg van pagina 1

Virtueel

Hoe moet die nieuwe samenwerking eruit zien? De commissie werkte een aantal scenario's uit. De hoogleraren zijn niet voor 'één stenen gebouw' waarin alle cardiovasculaire toponderzoekers bij elkaar gebracht worden. Reneman: 'Een virtuele samenwerking is beter. Onderzoekers van alle instituten kunnen meedoen.'

De Hartstichting staat positief tegenover de adviezen. Directeur dr. Hans Stam: 'De Commissie Cardiovasculaire Profilerings geeft antwoord op belangrijke vragen. Welke richting moet het cardiovasculaire onderzoek in Nederland op? Wat is de beste organisatievorm? Door het werk van de commissie kan de Hartstichting een waardevolle en nieuwe impuls geven aan dat onderzoek.'

prof. dr. Rob Reneman

Samen scoren in Europa

Onderzoekers en instellingen ondersteunen bij het binnenhalen van subsidies uit Europa. Dat is het werk van drs. Jos van Maasacker, senior adviseur bij Evers + Manders Subsidieadviseurs. Zijn specialiteit ligt bij de life sciences, in het bijzonder binnen het Europese kaderprogramma.

Al enkele jaren staat Jos van Maasacker de Nederlandse Hartstichting en cardiovasculaire onderzoekers terzijde. Doel: onderzoeksprojecten ontwikkelen en daarvoor Europese subsidies in de wacht slepen. Van Maasacker licht toe hoe dit in z'n werk gaat: 'Is er een grote subsidieronde op komst, dan brengen wij in beeld wat Europa precies vraagt. Op welke thema's kunnen onderzoekers aanvragen indienen? De Nederlandse Hartstichting kijkt welke onderzoekers een programma kunnen trekken. Uiteindelijk komt het Nederlands Platform voor Hart- en Vaatziektenonderzoek van de Nederlandse Hartstichting met de namen waar het hele veld achter staat.' De cardiovasculaire onderzoeksinstellingen concurreren elkaar niet maar werken juist samen? 'Consensus is de basis voor onze werkwijze,' aldus Van Maasacker: 'Dat is uniek. Men erkent de sterkten van de ander en gunt de ander ook een voortrekkersrol. Maar als iemand echt vindt dat hij dé deskundige is op een terrein, dan durft hij die rol ook op te eisen. Bij andere aandoeningen laat men het geheel over aan de individuele onderzoekers zelf. Volgens mij werpt ons consensusmodel meer vruchten af.'

drs. Jos van Maasacker

Bekend in Brussel

Velen zien de Europese subsidiestromen als een mysterieuze black box. 'Op de uiteindelijke beoordeling van een voorstel heb je nooit helemaal zicht,' licht Van Maasacker toe. 'Ons bureau weet echter veel van Europa, hoe een scorende aanvraag eruit moet zien. Daarnaast moet je weten wie zich in Brussel bezighoudt met cardiovasculair onderzoek. Zo kom je aan extra informatie waarmee je meer kans

maakt.'

Wat zijn belangrijke succesfactoren? Van Maasacker: 'De balans binnen een consortium is van groot belang. Alle partners moeten een noodzakelijke rol vervullen en elkaar aanvullen. "Kunnen de onderzoekers hun beloftes waarmaken?" Daar beoordeelt Europa ook scherp op. Dat vereist veel onderbouwing met steekhoudende argumenten.' Cardiovasculair Nederland doet het internationaal heel goed, vindt Van Maasacker. 'Nederland werkt mee aan bijna alle topprojecten in Europa. Soms als trekker, een andere keer als belangrijke partner. We spelen mee op hoog niveau.' Maar het is niet alleen van belang dat cardiovasculaire onderzoekers subsidies in de wacht slepen. Onderzoek naar hart- en vaatziekten verdient een prominente plek in de Europese onderzoeksportefeuille. Van Maasacker: 'Als je dat wilt beïnvloeden heb je toegang nodig tot de politiek. De Hartstichting is daar bij uitstek toe in staat. Ze kan het cardiovasculaire belang goed verenigen én ze heeft een goede naam in Europa. Daar kunnen cardiovasculaire onderzoekers in Nederland van profiteren.'

Uw publicaties in een stoffig dossier? Niet bij de Hartstichting!

Wordt u ook weleens moe van de administratie rond uw onderzoeksproject bij de Hartstichting? Vreest u dat de publicaties die u aanlevert in een stoffig dossier belanden? Dat is niet het geval: de Hartstichting gebruikt uw publicaties om de kwaliteit van het door haar gesteunde onderzoek te meten. En die blijkt dik in orde.

Sinds begin deze eeuw maakt de Nederlandse Hartstichting gebruik van het 'cardiovascular research information system' (CAVARIS). Onderzoekers maken gebruik van CAVARIS 'portal' om aanvragen en rapportages in te dienen en te beoordelen. De Hartstichting slaat al deze gegevens op in de 'back office' van CAVARIS. De 'back office' is echter nog veel uitgebreider. Ook

informatie over publicaties neemt de Hartstichting, na controle, op in de 'back office'. De Hartstichting is het enige gezondheidsfonds in Nederland met zo'n uitgebreid en consequent bijgewerkt informatiesysteem.

Bibliometrie

Vorig jaar heeft de Hartstichting de publicaties uit CAVARIS overhandigd aan het Centrum voor Wetenschap en Technologie Studies van de Universiteit Leiden: een instituut dat zich bezighoudt met bibliometrie. Zij hebben de wetenschappelijke kwaliteit van het door de Hartstichting gesteunde

onderzoek van de afgelopen jaren onderzocht. Het blijkt dat die hoog ligt, hoger dan het overige Nederlandse onderzoek op hetzelfde werkterrein. Dit betekent dat de Hartstichting in toponderzoek en toponderzoekers geïnvesteerd heeft.

De resultaten van dit onderzoek zullen binnenkort in een rapport verschijnen.

Wilt u meer informatie? Stuur een mail naar research@hartstichting.nl of bel ons op 070-3155514.

Nieuwe lesmodule 'Hart en Vaten' op VWO-scholen

dr. Harold van Rijen

Sinds kort kunnen alle VWO-scholen in Nederland kiezen voor een nieuwe module binnen het middelbareschoolvak Natuur, Leven en Technologie (NLT): 'Hart en Vaten'. De Nederlandse Hartstichting, het Universitair Medisch Centrum Utrecht en het Junior College Utrecht van de Universiteit Utrecht hebben deze nieuwe lesmodule ontwikkeld.

'Hart en Vaten' laat bovenbouwleerlingen van het VWO kennismaken met de fysiologie van het hart en wat er gebeurt tijdens een hartinfarct. Eén van de ontwikkelaars van de module, dr. Harold van Rijen: 'We hebben een actuele, prikkelende module gemaakt die het niveau van het eerste jaar geneeskunde benadert.'

1 op de 3 mensen overlijdt aan hart- en vaatziekten. Naar schatting leven er 1 miljoen hart- en vaatpatiënten in Nederland. Onderzoek blijft nodig om deze cijfers terug te dringen. De onderzoekers van de toekomst zitten

nu nog op school. Het is belangrijk dat zij belangstelling krijgen voor onderzoek naar hart- en vaatziekten. Te weinig aandacht voor hart- en vaatziekten in het middelbare onderwijs kan de kwaliteit van het Nederlandse onderzoek en de strijd tegen hart- en vaatziekten in gevaar brengen. Daarom investeerde de Hartstichting in 'Hart en Vaten'.

Naar verwachting zal de module in 2010 ook beschikbaar komen voor de havo.

Meer informatie?
Zie 'Hart en Vaten'.

Veel aanvragen, beperkt budget

dr. Nanna Claij

‘Voor de afgelopen subsidieronde was bijna € 6,4 miljoen beschikbaar,’ vertelt dr. Nanna Claij, bij de Hartstichting verantwoordelijk voor de jaarlijkse subsidieronde. ‘Dat bedrag verdelen we over onze drie Wetenschappelijke Adviescommissies.’ In die commissies zitten ervaren wetenschappers uit verschillende cardiovasculaire disciplines. Aan hen de schone taak om de beste projecten te selecteren. Een

Deze zomer ontvingen 27 onderzoekers goed nieuws: ze krijgen – soms onder aanvullende voorwaarden – subsidie van de Nederlandse Hartstichting. De andere 274 aanvragers zijn minder gelukkig. Researchmanager Nanna Claij: ‘We kunnen niet alle goede aanvragen honoreren.’

veeleisende klus, die zo’n negen maanden in beslag neemt. Claij: ‘Met hulp van referenten – die de kwaliteit van de studies beoordelen – komt elke commissie tot een rangschikking. De projecten met de hoogste prioriteit eindigen bovenaan.’

Dit resulteert in een advies aan de Hartstichting. De directie kijkt hoeveel onderzoeken binnen het budget passen. Dat bepaalt uiteindelijk welke projecten ‘boven de streep’ belanden, en welke eronder.

Vooraanmelding

De Hartstichting werkt sinds twee jaar met vooraanmeldingen. Vijf leden van de Wetenschappelijke Adviescommissie beoordelen de vooraanmelding onafhankelijk van elkaar. ‘Die voorselectie bespaart veel werk voor de onderzoekers,’ licht Claij toe. ‘Die stoppen anders veel tijd in een uitgebreide subsidieaanvraag

die uiteindelijk wordt afgewezen. De voorselectie legt bovendien minder druk op de referenten, die de subsidieaanvragen beoordelen. Dat is een groot voordeel, ook voor ons. Het is namelijk steeds moeilijker om referenten te vinden.’

Ongeveer eenderde van de vooraanmeldingen kwam dit jaar door de voorselectie. Soms reageren wetenschappers teleurgesteld als hun project uiteindelijk toch geen subsidie krijgt. ‘‘Het is toch een goed onderzoek,’’ zeggen ze dan. Claij beaamt dat: ‘Ook sterke voorstellen moeten we soms afwijzen, gewoon omdat er te veel goede projecten zijn, en ons budget beperkt is.’

Zie onze website voor alle gehonoreerde projecten.

Subsidieronde 2010

Vooraanmeldingen voor de subsidieronde 2010 kunt u indienen tot dinsdag 6 oktober 2009, exact 16:00 uur. Dit kan alleen elektronisch via www.cavaris.nl. De Wetenschappelijke Adviescommissies beoordelen in november en december 2009 de vooraanmeldingen. Eind

december krijgt u te horen of uw vooraanvraag voor uitwerking in aanmerking komt. Een uitgebreide toelichting op de procedure vindt u op www.hartstichting.nl/research (subsidiewijzer). Daar staan ook de subsidievoorwaarden.

Colofon

Puls is een nieuwsbrief van de Nederlandse Hartstichting.

Redactie: drs. Annet Beukema, drs. Nelleke van der Houwen, dr. ir. Astrid van der Velde

Vormgeving: Studio 66, Dordrecht

Drukker: De Resolutie, Rijswijk

Voor meer informatie
Research@hartstichting.nl, tel. 070-3155514

Nederlandse Hartstichting
Team Wetenschap
Postbus 300, 2501 CH Den Haag